

SUOLIHUUHTELUN ESITTELY JA TARKISTUSLISTA

- aikuisille Navina Systems -käyttäjille

Johdanto

Vaikka suolihuuhtelu on vakiintunut hoitomuoto, olemme havainneet, että suolihuuhtelun käyttöönotto herättää edelleen kysymyksiä ja epävarmuutta. Haluamme lisätä tietoisuutta ja levittää tietoa suolihuuhtelusta, jotta suolihuuhtelusta hyötyvät saisivat useammin mahdollisuuden kokeilla sitä. Joillekin suolihuuhtelu voi olla ratkaisu parempaan suolen toimintaan.

Tätä asiakirjaa tulee käyttää vain oppaana. Haluamme jakaa osaamisemme, jonka olemme saaneet kliinisestä käytöstä, asiantuntijaryhmistä sekä suolihuuhtelua koskevasta kirjallisuudesta.

Taustaa

Ulosteinkontinenssi ja krooninen ummetus ovat yleisiä vaivoja, joilla on haitallinen vaikutus ihmisen hyvinvointiin.

Suolihuuhtelulla pyritään lievittämään oireita ja palauttamaan suolen toiminnan hallinta.¹ Suolihuuhteluhoitoa pidettiin onnistuneena 17 tutkimuksen ja 1 229 potilaan tapauksista 53 %:ssa.

Onnistumisprosentti vaihteli seuraavasti eri oireista kärsivien potilasryhmien välillä²:

- ummetus 45 %
- ulosteinkontinenssi 47 %
- sekalaiset oireet 59 %.

Navina Systems on tarkoitettu suolihuuhteluun, jossa vettä johdetaan paksusuolen alaosaan rektaalikatetrilla.

Kun suolihuuhtelua verrattiin perinteiseen suolen hoitoon ilman huuhtelua, suolihuuhtelua käyttäneillä potilailla oli³

- vähemmän ummetusvaivoja
- vähemmän ulosteinkontinenssia
- parempi elämänlaatu oireiden kannalta
- kulunut vähemmän aikaa suolentoimitukseen.

Kun suolihuuhtelu on otettu käyttöön, käyttäjä voi itse päättää, missä ja milloin tyhjentää suolen.

Suolihuuhtelua kokeillaan yleensä vain silloin, kun muut suolen toimittamisen perinteiset menetelmät eivät ole toimineet.

Ennen suolihuuhtelun esittelyä ja opettamista on tärkeää ymmärtää

- lantionpohjan anatomia ja fysiologia
- lantionpohjan lihasten toimintahäiriöt
- suolihuuhtelun tarkoitus ja toimintaperiaate
- käyttöaiheet
- suolihuuhtelun vasta-aiheet ja varotoimet
- saatavilla olevat suolihuuhtelujärjestelmät ja niiden väliset erot.

Potilasvalinta ja arviointi

Ulosteinkontinenssia ja kroonista ummetusta saattavat aiheuttaa muun muassa seuraavat sairaudet ja vammat:

- **neurogeeninen suolen toimintahäiriö (NBD)**, esimerkiksi selkäydinvamma, selkärankahalkio, multippeliskleroosi ja Parkinsonin tauti
- **toiminnalliset häiriöt**, esim. ummetus, mukaan lukien ulostusvaikeudet ja hidastuneesta läpikulusta johtuva ummetus
- **lantionpohjan lihasten toimintahäiriöt**, esim. synnytyksen jälkeiset peräsuolen vauriot tai peräsuoliprolapsi
- **leikkauksen jälkeiset tilat**, esim. LARS (Low anterior resection syndrome)

Suolihuuhteluhoidon aloittaminen tehdään ensisijaisesti yksilöllisiin edellytyksiin perustuvan kliinisen arvion pohjalta. Huolellinen potilasvalinta, valvottu koulutus ja seuranta ovat kuitenkin yhtä oleellisia tekijöitä parhaan mahdollisen tuloksen ja suolihuuhtelun pitkäaikaisen käytön kannalta⁴.

Lääkärin vastuulla on suorittaa arviointi ja varmistaa, että potilas täyttää suolihuuhtelun käytön ehdot eikä vasta-aiheita ole.

Lisäksi lääkärin vastuulla on suorittaa kliinisen ja paikallisen käytännön mukaiset esiarvioinnit.

Lääkärin tulee keskustella myös lääkityksestä ja sen jatkamisesta.

Tarpeellisten lääkkeiden käyttöä jatketaan. Niitä voivat olla esimerkiksi seuraavat.⁵

Laksatiivit:

- Jatka laksatiivien käyttöä samanaikaisesti suolihuuhtelun kanssa
- Kun hoito/rutiini on vakiintunut, arvioi laksatiivien vähentämisen tarve

Ripulilääke kuten loperamidi:

- Jatka tarvittaessa ripulilääkkeen käyttöä samanaikaisesti suolihuuhtelun kanssa
- Kun hoito/rutiini on vakiintunut, arvioi ripulilääkkeiden vähentämisen tarve

Jos potilaalla on vaikea ummetus, on hyvä tyhjentää suoli ennen suolihuuhteluhoidon aloittamista.

Tarkistuslista

- Keskustele aloittamisen syistä, esimerkiksi koska muu hoito on ollut tehotonta
- Tarkista, ettei suolihuuhtelun käytölle ole vasta-aiheita

ÄLÄ käytä Navina Systems -järjestelmää, jos on olemassa yksi tai useita seuraavista vasta-aiheista:

- peräaukon tai paksu- ja peräsuolen ahtauma
- aktiivinen tulehduksellinen suolistotauti
- akuutti divertikuliitti
- paksu- ja peräsuolen syöpä
- iskeeminen koliitti
- aiempi peräaukon tai paksu- ja peräsuolen leikkaus alle 3 kuukautta sitten
- aiempi täyhystyksessä tehty polyypinpoistoleikkaus alle 4 viikkoa sitten.

Koska luettelo ei välttämättä ole tyhjentävä, myös yksilölliset tekijät on aina otettava huomioon.

Varotoimet:

- raskaana oleville naisille
- alle 3-vuotiaille lapsille.

- Seuraa lääkärin lääkityksestä antamia neuvoja
- Kerro suolen anatomiasta ja toiminnasta
- Kerro hoidosta ja sen toimintaperiaatteesta
- Selitä suolihuuhtelun ainutlaatuiset hyödyt:
 - palauttaa suolen toiminnan, mikä parantaa yleistä hyvinvointia
 - jos huuhtelu suoritetaan päivittäin tai joka toinen päivä, suoli pysyy tyhjänä seuraavaan huuhteluun asti
 - ajan säästäminen.
- Keskustele odotuksista ja aseta realistinen tavoite yhdessä potilaan kanssa
 - Anna hyvän sitoutumisen saavuttamiselle 4-12 viikkoa aikaa
- Hanki tietoinen suostumus
 - Noudata paikallisia käytäntöjä ja arkistoi suostumus potilasasiakirjoihin
- Tarvittaessa pyydä potilasta täyttämään neurogeenisen suolen toimintahäiriön arviointi

Opettaminen

Jos vain mahdollista, potilas pyritään opettamaan tekemään huuhtelu itsenäisesti.

□ Esittele tuotetta ja selitä, miksi juuri se on valittu:

- Navina Smart / Navina Classic
- rektaalikatetri tai kartio

Jos käytetään rektaalikatetria, selitä ballongin tarkoitus eli se, että se pitää katetrin paikallaan ja toimii tiivisteenä, joka estää veden vuotamisen.

□ Näytä Wellspect-animaatio tai useampia ja anna kirjallisia hoitoesitteitä

□ Esittele tuotetta - käyttöohjeita on aina noudatettava

- Tuotteen kokoaminen
- Vesisäiliön käyttö
 - kädenlämpöistä vettä, 36–38 °C
 - täyttö vesisäiliön ylempään merkkiin asti
- Rektaalikatetrin/kartion hydrofilisen pinnan aktivoiminen
- Katetrin asettaminen ja ballongin ilmalla täyttäminen

Ballongin koko on hyvin yksilöllinen

*Jos käytössä on **Navina Smart**, saatetaan hyvinkin aloittaa koosta 2 (40,5 ±5 mm) tai 3 (49 ±5 mm).*

*Jos käytössä on **Navina Classic**, kannattaa aloittaa kahdella pumppauksella.*

Huomio: *Kun käytössä on Navina Classic -järjestelmä, tällöin maksimimäärä on viisi pumppausta käyttäessä Navina Regular-katetria ja kaksi pumppausta käyttäessä Navina Small -katetria. Kun käytössä on Navina Smart -järjestelmä, tällöin maksimi on viisi pumppausta käyttäessä Navina Regular -katetria ja kolme pumppausta käyttäessä Navina Small -katetria.*

- Veden johtaminen

Johdettava vesimäärä on hyvin yksilöllinen, ja sen tulisi aina olla terveydenhuollon ammattilaisen suosittelema. Yleensä kuitenkin aloitusmäärä on 300–700 ml.

Navina Smart: *Kannattaa aloittaa hitaalla nopeudella. Johdetun veden määrää ja nopeutta voi seurata Navina Smart -ohjausyksikön näytöltä.*

Veden virtaus pysähtyy aina, kun painike vapautetaan, joten käyttäjä voi hallita toimenpiteen etenemistä.

Navina Classic: Pumpppausnopeus ja pumpppauksen voimakkuus vaikuttaa nopeuteen, jolla vettä johdetaan.

Johdetun veden määrän voi tarkistaa vesisäiliön asteikosta.

- Näytä, kuinka ballonki tyhjennetään
Katetria ei saa poistaa ennen kuin ballonki on tyhjentynyt täysin.
- Tyhjennys. Tyhjenemisaika on yksilöllinen ja voi vaihdella päivästä toiseen.

Neuvo suolihuuhtelun tiheydestä

- Ohjeista suorittamaan huuhtelu aluksi päivittäin 10–14 päivää ja harventamaan sitten mahdollisuuksien mukaan tehtäväksi joka toinen päivä.⁴

Kerro Wellspectin tukiohjelmasta

- Tarjoaa henkilökohtaisen yhteyshenkilön
- Tukea ja neuvoja säännöllisesti

Kannusta potilasta käyttämään ulostamispäiväkirjaa tai Navina Smart -sovellusta

- Helpottaa edistymisen seuraamista ja auttaa tunnistamaan optimaalisen suorituksen ja tuloksen

Jos Navina Smart on käytössä, kerro Navina Smart -sovelluksesta Tarvittaessa lataa Navina Smart -sovellus

Kerro hoitotarvikejakeluprosessista ja uusien tarvikkeiden tilaamisesta

Kirjaa hoidon aloittaminen potilasasiakirjoihin paikallisen käytännön mukaisesti

Vinkkejä

- Suosittele huuhtelemaan suoli 20–30 minuutin kuluttua syömisestä, jos mahdollista, jotta gastrokolinen vaste saadaan hyödynnettyä.
- Jos suoli ei ala tyhjentyä itsestään, rentoudu 10–15 minuuttia ja yritä sitten nojata eteenpäin ja sivulle, yskäise, hiero vatsaa tai liikuta ylävartaloa, jotta tyhjenemisprosessi alkaisi.
- Varmista, että asento WC-istuimella on mukava (käytä jalkajakkaraa, jos jalat eivät yletä maahan) edistääksesi lantionpohjan rentoutumista.

Seuranta ja sitoutuminen

Seuranta pidetään välttämättömänä parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamisen ja pitkäaikaisen suolihuuhteluun sitoutumisen kannalta.⁴

Seurannan tavoitteena on tunnistaa optimaalinen huuhtelusta suoriutuminen ja lopputulos. Jos potilas kertoo erityisistä ongelmista tai oireista tai jos teho on riittämätön, voit antaa lisäohjeita ja säätää hoidon potilaalle sopivammaksi.

Ehdotus seurantakäyntien tiheydeksi⁵:

- puhelimitse 1–2 viikon kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta
- puhelimitse 4 viikon kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta
- puhelimitse 6–8 viikon kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta
- puhelimitse (tai vastaanotolla) 3 kuukauden kuluttua suolihuuhtelun aloittamisesta.

Suosittellemme kysymään seurantapuheluiden aikana seuraavia asioita:

- Yleinen mielipide.
- Mahdolliset positiiviset tai negatiiviset muutokset viime kerran jälkeen.
- Mahdolliset vuodot/ummetus.
- Mahdolliset lääkityksen muutokset viime kerrasta.
- Ulostamispäiväkirjan seuranta, esim. Navina Smart -sovelluksella.
- Jos ennen hoidon aloittamista käytettiin neurogeenisen suolen toimintahäiriön pisteitä, pyydä potilasta tekemään arviointi uudelleen. Onko muutoksia?
- Hoitotarvikejakelun toimivuuden varmistaminen. Onko potilaalla tarpeeksi Navina-tarvikkeita?

Jos potilas on tyytyväinen, jatka samaan tapaan. Jos seuraavassa kohdassa kuvattuja ongelmia tai oireita ilmenee, noudata kyseisten ongelmien tai oireiden suosituksia.

Mahdollisia ongelmia⁴

Verenvuoto

- Pientä verenvuotoa on odotettavissa, mutta runsaampi tai säännöllisempi verenvuoto vaatii lisätutkimuksia
- Kivulias tai kivuton verenvuoto saattaa viitata suolen puhkeamiseen*, jota tulee pitää lääketieteellisenä hätätilanteena

Kipu

- Jos vettä johdettaessa tuntuu kouristuksia, epämukavuutta tai kipua, keskeytä se ja jatka hitaammin, kun epämukava tunne on mennyt ohi
- Varmista, että vesi on riittävän lämmintä, noin 36–38 °C
- Pienennä ballongin kokoa
- Jos kipu on vaikeaa/jatkuvaa, lopeta huuhtelu – suoli mahdollisesti puhjennut* – mahdollinen lääketieteellinen hätätilanne

Vedenvuotoa katetrin/kartion ympäriltä

- Varmista, että katetri/kartio on asetettu kunnolla paikalleen
- Varmista, että veden lämpötila on 36–38 °C
- Suurena ballongin kokoa
- Johda vettä aluksi hitaammin ja lisää nopeutta asteittain
- Tarkista, onko ummetusta ja hoida se

Huuhteluneste ei tule ulos

- Tarkista laite
- Toista huuhtelu
- Varmista, että potilas on riittävästi nesteytetty
- Arvioi, onko ummetusta, ja hoida tarvittaessa

Ulostetta ei poistu suolihuuhtelun jälkeen

- Toista huuhtelu tai jaa se kahteen peräkkäiseen jaksoon, joiden välissä on 10–15 minuuttia ja joista molemmissa käytetään puolet huuhtelunesteestä
- Jos potilaalla on suolen tukkiva/vakava ummetus, mieti laksatiivien lisäämistä/aloittamista
- Tarkista, onko ummetusta, ja hoida vastaavasti
- Varmista, että potilas on hyvin nesteytetty
- Ulostetta ei välttämättä ole, jos edellinen huuhtelu onnistui hyvin. Jos näin käy säännöllisesti, huuhtelun tiheyden harventamista tulee harkita
- Jos ulostetta ei tule useaan päivään, mahdollinen ummetus/pakkautuminen tulee arvioida ja hoitaa vastaavasti

*Suolen puhkeaminen on hyvin harvinainen, vain yhdessä 500 000:sta huuhtelusta ilmenevä mutta erittäin vakava suolihuuhteluun liittyvä komplikaatio

Ulosteinkontinenssi huuhteluiden välillä

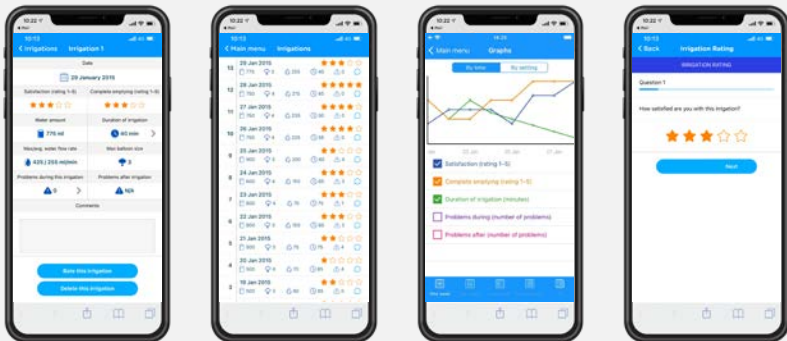
- Suurena vesimäärää vähän kerrallaan (100 ml), kunnes tyhjennys on riittävä eikä ulosteinkontinenssia synny
- Jaa huuhtelu kahteen peräkkäiseen jaksoon, joiden välissä on 10–15 minuuttia ja joista molemmissa käytetään puolet huuhtelunesteestä
- Lisää suolihuuhtelun tiheyttä
- Harkitse laksatiivien käyttöä

Vedenvuotoa huuhteluiden välillä

- Varmista, että potilas odottaa WC-istuimella riittävän kauan suolihuuhtelun jälkeen
- Vähennä tai pienennä johdetun veden määrää
- Jaa huuhtelu kahteen peräkkäiseen jaksoon, joiden välissä on 10–15 minuuttia ja joista molemmissa käytetään puolet huuhtelunesteestä

Lisätietoja

- Käyttöohjeet
- Wellspect.fi

Seuraa kehitystä Navina Smart -sovelluksella.

Navina Systems itsenäisyyttä lisäämään

Innovatiivinen ja käyttäjäystävällinen suolihuuhtelujärjestelmä, joka antaa varmuutta elää spontaanisti

Navina Systems sisältää käsin ohjattavan Navina Classic -laitteen ja elektronisella ohjausyksiköllä varustetun Navina Smart -laitteen. Navina Smart on ainoa suolihuuhteluun kehitetty elektroninen ratkaisu, johon kuuluu sovellus hoidon seurantaan ja valvontaa varten.

Lähteet

1. Emmanuel. Spinal Cord. 2010. 48(9): p. 664-673
2. Christensen and Krogh. Scand J Gastroenterol. 2010. 45: p. 517-527
3. Christensen et al. Gastroenterology. 2006. 131(3): p. 738-747
4. Emmanuel et al. Spinal Cord. 2013. 51(10): p. 732-738
5. Emmanuel et al. Gastrointestinal Nursing. 2019. 17(7): p. 24-30

Me Wellspectillä kehitämme innovatiivisia kontinenssihoitoratkaisuja, jotka parantavat suolen ja virtsarakon toimintahäiriöistä kärsivien elämänlaatua. Sen lisäksi, että tuotteemme edistävät käyttäjiensä terveyttä ja hyvinvointia, ne myös vahvistavat heidän itseluottamustaan ja riippumattomuuttaan. LoFric®- ja Navina™-tuotemerkkiemme ansiosta olemme olleet alan johtava valmistaja jo yli 40 vuoden ajan. Pyrimme aina minimoimaan tuotteidemme ympäristövaikutukset, ja intohimoisena tavoitteenamme on saavuttaa ilmastoneutraalius. Työskentelemme yhdessä tuotteidemme käyttäjien ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa parantaaksemme hoitotuloksia kestäväällä tavalla, nyt ja tulevaisuudessa.

Wellspect. A Real Difference.

Lisätietoja tuotteistamme ja palveluistamme saat verkkosivustolta Wellspect.fi. Osallistu keskusteluun LinkedInissä, Twitterissä, Facebookissa ja Instagramissa.

wellspect.fi

Wellspect Oy, Piispansilta 9B, PL 96, 02230 Espoo. Puh. 09 867 6160.

Navina Systems

Käyttötarkoitus

Navina Systems on tarkoitettu suolihuuhteluun, jossa vettä johdetaan rektaalikatetrin avulla paksusuolen alaosaan.

Käyttöaiheet

Navina Systems on kehitetty auttamaan ulosteinkontinenssista, kroonisesta ummetuksesta ja/tai aikaa vievistä suolen toimittamisista kärsiviä aikuisia ja yli 3-vuotiaita lapsia. Johtamalla vettä paksusuolen alaosaan peristalttiset lihakset voidaan aktivoida, jolloin ne alkavat tyhjentää paksu- ja peräsuola.

Vasta-aiheet

ÄLÄ käytä Navina Systems -järjestelmää, jos sinulla on yksi tai useita seuraavista vasta-aiheista:

- peräaukon tai paksu- ja peräsuolen ahtauma
- aktiivinen tulehduksellinen suolistotauti
- akuutti divertikuliitti
- paksu- ja peräsuolen syöpä
- iskeeminen koliitti
- aiempi peräaukon tai paksu- ja peräsuolen leikkaus alle 3 kuukautta sitten
- aiempi tähytyksessä tehty polyypinpoistoleikkaus alle 4 viikkoa sitten

Koska luettelo ei välttämättä ole tyhjentävä, terveydenhuollon ammattilaiset ottavat aina huomioon myös yksilölliset tekijät. Lue käyttöohje ennen käyttöä.

Valmistaja:
Wellspect HealthCare,
Aminogatan 1, Box 14,
431 21 Mölndal, Sverige.
Tel: 031 376 40 00.

